

REGIONAL PLAN FOR VANNREGION HORDALAND MED TILTAKSPROGRAM OG OVERVÅKINGSPROGRAM

Samlet Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	165/14	25.11.2014
Utvalg for teknikk og miljø	361/14	04.12.2014

Saksbehandler: Målfrid Eide	Arkivsaknr.: 2014/5241-4
-----------------------------	--------------------------

Møtebehandling i Utvalg for teknikk og miljø - 04.12.2014

Vedtak:

Askøy kommune støtter “Regional plan for vassregion Hordaland”, “Tiltaksprogram for vassregion Hordaland” og “Overvåkingsprogram 2016-2021” for vassregion Hordaland.

Askøy kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at alle målene i vannforskriften nås.

Askøy kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.

Vannregion Hordaland legger i planen frem ønsker om å fremme behov for nye virkemidler knyttet til økte midler og hjemmel for opprydding av miljøgifter, virkemidler i landbruket, forenklet innføring av standard naturforvaltningsvilkår for konsesjoner og nasjonal satsingsplan på vannforvaltning. Askøy kommune støtter opp under behovet for disse virkemidlene.

Innspill til høringsdokumentene:

- Bekker i nedslagsfeltet til Ingersvann, Kleppevann og Oksnesvatnet drikkevannskilder må tas ut som egne vannforekomster.
- “059-2-R Askevatnet og Hopsvatnet sidebekker” bør deles inn i to vannforekomster, på grunn av at Askevatnet er avsatt i kommuneplanens arealdel til fremtidig drikkevannskilde, og derfor må være egen vannforekomst.
- I vann-nett under “påvirkning” står det at “059-29-R Bekker søndre Askøy” har problemer med utslipp fra offentlig renseanlegg 2000 PE. Dette må rettes da alle offentlige renseanlegg i Askøy kommune har utslipp til sjø.
- Oppdelingen av vannforekomster ble gjort i starten av arbeidet i samarbeid mellom kommunen og Fylkesmannen. Kommunen ser i ettertid at anbefalingen om inndeling i større bekkefelt som ett vannområde kan vanskeliggjøre oppfølgingen av

vannområdene. Dette fordi det blir uoversiktlig hvor de ulike utfordringene ligger når hele Askøy er delt inn i kun 3 bekkefelt og bare 2 bekker er skilt ut i egne vannforekomster. Askøy kommune ønsker å ha dialog med Fylkesmannen for å kunne dele opp vannforekomsten bekkefelt i mindre forekomster, spesielt i søndre del av Askøy.

- Askøy kommune foreslår at vannforekomst "0261030203-C Davangsvågen" endres til "Trættosen – Davangervågen"
- Askøy kommune ber om at vannforekomst "059-9-R Pøyleelva" føres inn på listen over vannforekomster i risiko.
- Askøy kommune ber om at vannforekomst "0261010800-6-C Skiftesvik" endres fra god til svært dårlig tilstand i kartet.
- På vann-nett står Byfjorden oppført med nr. 0261010800-9-C, mens det i planen er oppgitt nr. 0261010800-1-C i listen over kystvannforekomster i risiko. Askøy kommune ber om en redegjørelse på dette.

Som deleier i BKK vises til uttale av 16.10.2014, meldt Formannskapet i Askøy 11.11.2014 og meldt UTM som RS 195/14

Behandling:

Viggo Kristiansen (AP) fremmet rådmannens innstilling:

Askøy kommune støtter "Regional plan for vassregion Hordaland", "Tiltaksprogram for vassregion Hordaland" og "Overvåkingsprogram 2016-2021" for vassregion Hordaland.

Askøy kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at alle målene i vannforskriften nås.

Askøy kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.

Vannregion Hordaland legger i planen frem ønsker om å fremme behov for nye virkemidler knyttet til økte midler og hjemmel for opprydding av miljøgifter, virkemidler i landbruket, forenklet innføring av standard naturforvaltningsvilkår for konsesjoner og nasjonal satsingsplan på vannforvaltning. Askøy kommune støtter opp under behovet for disse virkemidlene.

Innspill til høringsdokumentene:

- Bekker i nedslagsfeltet til Ingersvann, Kleppevann og Oksnesvatnet drikkevannskilder må tas ut som egne vannforekomster.
- "059-2-R Askevatnet og Hopsvatnet sidebekker" bør deles inn i to vannforekomster, på grunn av at Askevatnet er avsatt i kommuneplanens arealdel til fremtidig drikkevannskilde, og derfor må være egen vannforekomst.
- I vann-nett under "påvirkning" står det at "059-29-R Bekker søndre Askøy" har problemer med utslipp fra offentlig renseanlegg 2000 PE. Dette må rettes da alle offentlige renseanlegg i Askøy kommune har utslipp til sjø.
- Oppdelingen av vannforekomster ble gjort i starten av arbeidet i samarbeid mellom kommunen og Fylkesmannen. Kommunen ser i ettertid at anbefalingen om inndeling i større bekkefelt som ett vannområde kan vanskeliggjøre oppfølgingen av vannområdene. Dette fordi det blir uoversiktlig hvor de ulike utfordringene ligger når hele Askøy er delt inn i kun 3 bekkefelt og bare 2 bekker er skilt ut i egne vannforekomster. Askøy kommune ønsker å ha dialog med Fylkesmannen for å kunne dele opp vannforekomsten bekkefelt i mindre forekomster, spesielt i søndre del av Askøy.

- Askøy kommune foreslår at vannforekomst “0261030203-C Davangsvågen” endres til “Trættosen – Davangervågen”
- Askøy kommune ber om at vannforekomst “059-9-R Pøyleelva” føres inn på listen over vannforekomster i risiko.
- Askøy kommune ber om at vannforekomst “0261010800-6-C Skiftesvik” endres fra god til svært dårlig tilstand i kartet.
- På vann-nett står Byfjorden oppført med nr. 0261010800-9-C, mens det i planen er oppgitt nr. 0261010800-1-C i listen over kystvannforekomster i risiko. Askøy kommune ber om en redegjørelse på dette.

Thorleif Thorsen (H) fremmet følgende fellesforslag fra UTM:

Som deleier i BKK vises til uttale av 16.10.2014, meldt Formannskapet i Askøy 11.11.2014 og meldt UTM som RS 195/14

Avstemming:

Viggo Kristiansens forslag:

Enstemmig

Thorleif Thorsens fellesforslag:

Enstemmig

Møtebehandling i Formannskapet - 25.11.2014

Vedtak:

Formannskapet tar saken til orientering. Formannskapet delegerer myndighet til Utvalg for teknikk og miljø til å gi høringsuttale på vegne av Askøy kommune.

Behandling:

Ordfører Siv Høgtun (H) fremmet rådmannens innstilling:

Formannskapet tar saken til orientering. Formannskapet delegerer myndighet til Utvalg for teknikk og miljø til å gi høringsuttale på vegne av Askøy kommune..

Avstemming:

Ordfører Siv Høgtuns forslag:

Enstemmig

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Askøy kommune støtter “Regional plan for vassregion Hordaland”, “Tiltaksprogram for vassregion Hordaland” og “Overvåkingsprogram 2016-2021” for vassregion Hordaland.

Askøy kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at alle målene i vannforskriften nås.

Askøy kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.

Vannregion Hordaland legger i planen frem ønsker om å fremme behov for nye virkemidler knyttet til økte midler og hjemmel for opprydding av miljøgifter, virkemidler i landbruket, forenklet innføring av standard naturforvaltningsvilkår for konsesjoner og nasjonal satsingsplan på vannforvaltning. Askøy kommune støtter opp under behovet for disse virkemidlene.

Innspill til høringsdokumentene:

- Bekker i nedslagsfeltet til Ingersvann, Kleppevann og Oksnesvatnet drikkevannskilder må tas ut som egne vannforekomster.
- “059-2-R Askevatnet og Hopsvatnet sidebekker” bør deles inn i to vannforekomster, på grunn av at Askevatnet er avsatt i kommuneplanens arealdel til fremtidig drikkevannskilde, og derfor må være egen vannforekomst.
- I vann-nett under “påvirkning” står det at “059-29-R Bekker søndre Askøy” har problemer med utslipp fra offentlig renseanlegg 2000 PE. Dette må rettes da alle offentlige renseanlegg i Askøy kommune har utslipp til sjø.
- Oppdelingen av vannforekomster ble gjort i starten av arbeidet i samarbeid mellom kommunen og Fylkesmannen. Kommunen ser i ettertid at anbefalingen om inndeling i større bekkefelt som ett vannområde kan vanskeliggjøre oppfølgingen av vannområdene. Dette fordi det blir uoversiktlig hvor de ulike utfordringene ligger når hele Askøy er delt inn i kun 3 bekkefelt og bare 2 bekker er skilt ut i egne vannforekomster. Askøy kommune ønsker å ha dialog med Fylkesmannen for å kunne dele opp vannforekomsten bekkefelt i mindre forekomster, spesielt i søndre del av Askøy.
- Askøy kommune foreslår at vannforekomst “0261030203-C Davangsvågen” endres til “Trættosen – Davangervågen”
- Askøy kommune ber om at vannforekomst “059-9-R Pøyleelva” føres inn på listen over vannforekomster i risiko.
- Askøy kommune ber om at vannforekomst “0261010800-6-C Skiftesvik” endres fra god til svært dårlig tilstand i kartet.
- På vann-nett står Byfjorden oppført med nr. 0261010800-9-C, mens det i planen er oppgitt nr. 0261010800-1-C i listen over kystvannforekomster i risiko. Askøy kommune ber om en redegjørelse på dette.

SAMMENDRAG

Regional plan for vannregion Hordaland er ute til høring med tiltaksprogram og overvåkingsprogram. Formålet med planen er renere vann og bedre økologi i vassdrag, innsjøer og kystvann i vannregion Hordaland, ved å fastsette miljømål for de enkelte vannforekomstene. Alle vannforekomster skal oppnå god økologisk og god kjemisk tilstand innen 2021. Tiltakene i planen skal være startet innen 3 år etter at planen er godkjent. De lokale tiltaksanalysene fra vannområdene skal legges til grunn for prioriteringer slik det er forutsatt i planprogrammet. Tiltakstabellen inngår i det regionale tiltaksprogrammet. Kommunene, som areal- og ressursforvalter, har gjennom de lokale tiltaksanalysene vært med på å vurdere tiltak innenfor eget sektoransvar. Spredte avløp, miljøgifter, forhold for sjørret og avrenning fra landbruk er aktuelle årsaker til utfordringer.

“Regional plan for vassregion Hordaland” må godkjennes ved kongelig resolusjon, mens “Tiltaksprogram for vassregion Hordaland” med vedlegg “Overvåkingsprogram for vassregion Hordaland” skal vedtas av Fylkestinget som er regional planmyndighet.

Vannområde Vest består av 9 kommuner; Askøy, Austevoll, Bergen, Os, Fjell, Fusa, Samnanger, Sund og Øygarden, samt mindre deler av Vaksdal, Kvam og Kvinnherad.

Avgjøres av:

F

Behandles i følgende utvalg:

UTM, F

Videre saksgang:

Høringsdokumentet sendes til Hordaland fylkeskommune. "Regional plan for vassregion Hordaland" må endelig godkjennes ved kongelig resolusjon, mens vedleggene "Tiltaksprogram for vassregion Hordaland" og "Overvåkingsprogram for vassregion Hordaland" skal vedtas av Fylkestinget som er regional planmyndighet.

Saksopplysninger:

Om høringen:

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) trådte i kraft 1. januar 2007 og innførte EUs vannrammedirektiv i norsk forvaltning. Vannforskriften er en økologiforskrift, og stiller noen tydelig og nye krav:

- All vannforvaltning skal samordnes på tvers av alle sektorer som forvalter vann (økosystemtankegang).
- Alt vann skal forvaltes innenfor sitt nedslagsfelt.
- Alt vann skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.
- Samfunnsnyttene skal vurderes kontinuerlig.

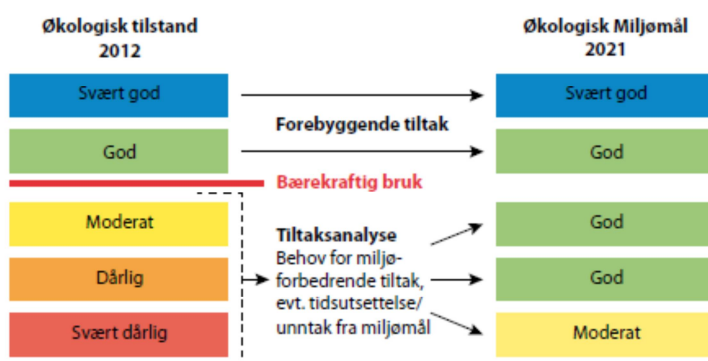
Regional plan for vassregion Hordaland 2016 – 2021 med tiltaksprogram og overvåkingsprogram er ute til høring frem til 31.12.2014.

- 1) Høyringsutgåve regional plan for vassregion Hordaland
- 2) Høyringsutgåve tiltaksprogram for vassregion Hordaland
- 3) Høyringsutgåve overvåkingsprogram for vassregion Hordaland

Dokumentene kan leses her:

<http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=68257&amid=3651898>

Alle vannforekomster deles inn i 5 kategorier fra svært god, god, moderat, dårlig til svært dårlig tilstand. Planforslaget setter miljømål om tilstandsklasse god eller bedre.

Figur 1. Miljømålet for alt vann er god tilstand.

Formålet med planen er renere vann og bedre økologi i vassdrag, innsjøer og kystvann i vannregion Hordaland, ved å fastsette miljømål for de enkelte vannforekomstene. Alle vannforekomster skal oppnå god økologisk og god kjemisk tilstand innen 2021 med unntak av

områder som får utsatt frist. Planen er hjemlet i vannforskriften. Planen er en regional plan etter plan og bygningslovens § 8-4, med de særregler som følger av vannforskriften.

Planen er sektorovergripende og skal bidra til å styre og samordne vannforvaltning og arealbruk på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Kommuner, regionale organ og statlige etater er gjennom planen forpliktet til å legge miljømålene til grunn for sin planlegging og virksomhet. For å nå miljømålene er det utarbeidet et regionalt tiltaksprogram. I siste instans kan avvik fra miljømålene som er satt i planen gi et grunnlag for å fremme innsigelse til kommunene sine arealplaner.

“Regional plan for vassregion Hordaland” må godkjennes ved kongelig resolusjon, mens “Tiltaksprogram for vassregion Hordaland” og vedlegg “Overvåkingsprogram for vassregion Hordaland” skal vedtas av fylkeskommunen (Fylkestinget) som er regional planmyndighet.

Sektormyndighet har ansvar for gjennomføring av de ulike tiltakene. Vedtakene om gjennomføring av tiltakene i tiltaksprogrammet blir gjort av ansvarlig myndighet etter aktuell lovgivning. Sektormyndigheten sin saksbehandling vil avklare og vurdere fordeler og ulemper ved de enkelte tiltakene før endelig vedtak. Her vil det også legges vekt på andre hensyn enn de som er vektlagt i regional plan. Sektormyndighet kan derfor fatte vedtak som ikke er i samsvar med planen. Dersom det er aktuelt å fravike den godkjente planen, skal vedkommende myndighet informere vannregionmyndigheten. Årsaken til avvik fra planen må beskrives ved rapportering av tiltaksgjennomføring og i forbindelse med neste revisjon av planen. Om et inngrep kan redusere miljøtilstanden i en vannforekomst, skal tiltaket behandles etter vannforskriftens § 12. Tiltakene i planen skal være startet innen 3 år etter at planen er godkjent.

De lokale tiltaksanalysene fra vannområdene skal legges til grunn for prioriteringer slik det er forutsatt i planprogrammet. De lokale tiltaksanalysene drøfter påvirkning, miljømål og tiltak i “vannforekomster i risiko”. De lokale tiltaksanalysene består av et tekstdokument og en tiltakstabell. Tekstdokumentet er grunnlagsdokument for denne planen og til det regionale tiltaksprogrammet.

Tiltakstabellen inngår i det regionale tiltaksprogrammet. Kommunene, som areal- og ressursforvalter, har gjennom de lokale tiltaksanalysene vært med på å vurdere tiltak innenfor eget sektoransvar. Spredte avløp, miljøgifter, bedrede forhold for laks- og sjørret og landbruk er aktuelle årsaker til utfordringer. I andre deler av vannregionen er i tillegg vannkraft og forhold for elvemusling aktuelle problemstillinger.

Datainnsamling og fremstilling av status i Vann-nett er en langvarig prosess, som skal og må forbedres gjennom kommende planfaser. Tiltaksanalysene anbefaler ofte problemkartlegging – som i stor grad vil bestå i overvåkning og innhenting av nye miljødata. Det trengs mer data på økologisk kvalitet i vannforekomstene.

Miljøtilstand sier noe om miljøforhold i vannet. Dersom miljøtilstanden ikke er Meget god eller God, vil vannforekomsten være i risiko for ikke å nå miljømålene innen 2021. Metodikken som blir brukt er etter mønster fra EU og dårligste parameter styrer klassifiseringen. En vannforekomst kan ha god tilstand på de fleste parametere, men havner likevel i kategorien “dårlig” dersom ett parameter viser dårlig tilstand. I vår region er over halvparten av vannforekomstene i risiko for ikke å oppnå miljømålene i 2021 uten tiltak. I ferskvann er det i hovedsak sur nedbør og kraftutbygging som er årsak til dette. For kystområdene er det i hovedsak forurensning av miljøgifter og områder med kostholdsråd som er årsakene.

Om arbeidet skulle vise at det ville være umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevenende å nå målet om god tilstand, gir vannforskriften mulighet til å utsette måloppnåelsen basert på en del forutsetninger. Unntaket gjelder bare de tiltakene som er umulig eller for dyrt å gjennomføre. Alle andre tiltak som kan gjennomføres skal gjennomføres. Eventuelle utsettelse må grunngis og forklares i forvaltningsplanen. Videre må også tiltak og tidsplan beskrives, medregnet en vurdering av konsekvenser/ulemper av utsatt miljøforbedring. Det kan settes mindre strenge miljømål for enkelte vannforekomster, basert på oppsatte vilkår. For 2015 planen skal mindre

strengt miljømål bare brukes dersom det fremgår av nasjonale føringer. I vår region gjelder dette for vannkraft. Uten minstevannføring er det ikke mulig å få til god vannøkologi.

I plandokumentet blir bare de vannforekomstene som er i risiko for ikke å nå miljømålet innen 2021 presentert og vist. Alle vannforekomster, også de som har god tilstand, inngår som en del av planen. Disse er dokumentert i den nasjonale databasen Vann-Nett på www.vann-nett.no. Denne databasen skal være et dynamisk verktøy med oppdatert informasjon.

Annen påvirkning på vannmiljøet:

Klimaendringer og flom vil føre til mer avrenning, flom, skred og tørke, gjerne på steder der en ikke har opplevd disse værphenomenene i særlig grad. En oppvarming på 2°C vil føre til at havet på Vestlandet kan stige opp til 0,75 meter frem til 2100, og nivå for stormflo kan stige opp mot 2,4 meter. Det er stor usikkerhet om fremtidig utvikling av ekstremvind. Nedbøren i Hordaland har økt med 21% de siste 30 år og tallet på nedbørsdager har økt med 42 dager. Klimamodeller viser mer nedbør (ca 20-30% mer i 2100) i Hordaland. Mer intens og økt nedbørsmengde og vesentlig økning i avrenning gir mer flom i vassdragene, spesielt høst og vinter, og flommønsteret vil endres. Særlig øker risikoen for regnflom. Det er ventet flere tilfeller av steinsprang og steinskred, jordskred, flomskred og sørpeskred. Mer nedbør øker faren for skred både utsatte områder og i områder som ikke tidligere har vært utsatt. Skredfaren øker mest langs kysten.

Mer avrenning og erosjon kan også resultere i at miljøgifter blir frigitt og fører til spredning av forurensning. Økt temperatur i kystvann vil kunne påvirke transport omsetning og effekt av både næringsalter og miljøgifter.

Økte temperaturer kan føre til endrede forhold for arter i vannforekomstene, eksempelvis kan risiko for oppblomstring av blågrønnalger øke en del steder. Laks og ørret er ikke tilpasset varmt vann. I sjø vil nye arter kunne spre seg raskere i vårt farvann, og eventuelt fortrenge arter som finnes her i dag. Det vil også skje kjemiske endringer, som utvasking av jordsmonn til vassdrag og økt forsuring av havet. Organismer som danner kalkskall, slik som plankton, krill, skjell, krabbe etc vil få problemer og vil kunne gå tapt. Dette vil kunne gi store endringer i næringstilgangen til fisk.

Kapittel 6 i planen omtaler de fem vannområdene i regionen utdypet med;

- Vesentlige vannforvaltningsspørsmål
- De viktigste påvirkningene
- Dagens miljøtilstand
- Risiko for ikke å nå miljømålene innen 2021
- Miljømål for vannforekomstene i risiko

Vannområde Vest består av 9 kommuner; Askøy, Austevoll, Bergen, Os, Fjell, Fusa, Samnanger, Sund og Øygarden, samt mindre deler av Vaksdal, Kvam og Kvinnherad.

Vesentlige vannforvaltningsspørsmål i vannområdet:

Siden vannområde Vest har så variert natur, geologi og befolkningsstruktur, er utfordringene også forskjellige fra sted til sted. Likevel kan menneskelige påvirkninger stort sett sees igjen over det meste. Det kan være fysiske inngrep og endringer rundt vannforekomster, eller som forurensning og utslipp av helse- og miljøskadelige stoffer. Avrenning fra diffuse kilder er den mest dominerende påvirkningstypen. Dette er forurensning i form av avrenning fra landbruk, byer/tettsteder eller fra boliger (spredte avløp og spillvannsløkkasjer) og søppelfyllinger som ikke er tilknyttet avløpsnett.

De viktigste påvirkningene er: Fysiske inngrep, utslipp fra punktkilder, Avrenning fra diffuse kilder, sur nedbør og biologisk påvirkning.

Dagens miljøtilstand er vist i vann-nett og vannforekomster i risiko for ikke å nå miljømålene innen 2021 er vist i tabell over vannforekomster i risiko, samt på kart.

Miljømål for vannforekomstene “i risiko” er at de skal oppnå svært god eller god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021. Miljømål for grunnvann er god kjemisk og kvantitativ tilstand.

Vannforekomster i risiko på og rundt Askøy:

Elvevannsforekomster:

Vannforekomst ID	Navn	Økologisk tilstand	Miljømål
059-29-R	Bekker søndre Askøy	Moderat	GØT 2021
059-2-R	Askevatnet og Hopsvatnet sidebekker	Moderat	GØT 2021
059-7-R	Kleppevatnet bekk nedstrøms	Dårlig	GØT 2021

Innsjøvannforekomster:

059-26591-L	Tveitavatnet/Storavatnet	Moderat	GØT 2021
-------------	--------------------------	---------	----------

Kystvannforekomster:

0261010800-8-C	Florvågen	Svært dårlig	GØT 2021
0261030202-C	Hauglandsosen	God	GØT 2021
0261030300-2-C	Herdlefjorden-søndre	Moderat	GØT 2021
0261010800-1-C	Byfjorden	Moderat	GØT 2021
0261010800-6-C	Skiftesvik	Svært dårlig	GØT 2021

For Askevatnet og Hopsvatnet sidebekker (059-2-R) er det satt strengere miljømål (brukermål) i planperioden basert på innspill fra referansegruppen som gjelder fiske og rekreasjon. For byfjorden (0261010800-1-C) er det satt strengere miljømål som gjelder mål om godt egnet badevann. For Skiftesvik (0261010800-6-C) er det satt strengere miljømål med brukermål “utbyggingsområde”.

Tiltaksprogram:

Et tiltaksprogram gir en oversikt over ulike tiltak i vannforekomstene i risiko. Totalt har tiltaksprogrammet ført opp 912 tiltak fordelt på alle vannområdene. For Askøy er det listet opp 24 tiltak, se vedlegg 1: “Tiltaksprogram og overvåkingsprogram for Askøy”.

Virkemidler:

Vannregion Hordaland legger i planen frem ønsker om å fremme behov for nye virkemidler knyttet til følgende områder:

- Økte midler og hjemmel for opprydding av miljøgifter
- Virkemidler i landbruket
- Forenklet innføring av standard naturforvaltningsvilkår for konsesjoner
- Nasjonal satsingsplan på vannforvaltning

Økte midler og hjemmel for opprydding av miljøgifter

Forutsetningene for å bruke forurensningsloven er ofte ikke til stede. Finansieringsmuligheter er derfor en viktig flaskehals i arbeidet med å redusere miljøgiftproblemer i fjordområdene. Det må komme statlige tilskuddsmidler i en annen størrelsesorden enn tilfellet har vært frem til i dag, dersom det skal satses på en omfattende opprydding i fjordområdene. Vannregion Hordaland foreslår derfor:

- Betydelig økt statlig satsing på opprydding av forurensede områder
- At staten tar ansvar der det ikke er mulig å gi pålegg etter forurensningsloven

Virkemidler i landbruket

Vannregion Hordaland foreslår:

- Tilskudd til biotopforbedrende tiltak for anadrom fisk samt for truede arter kommer inn under støtteordningene RMP og SMIL.
- Gjødselforskriften blir revidert og krav til lagerkapasitet blir satt høyt nok til å dekke behovet slik at gjødsel blir spredt innenfor vekstsesongen.
- Samordning av gjeldende forskrifter i landbruket og annet lovverk, som f.eks Naturmangfoldloven, Vannressursloven og Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.

Forenklet innføring av standard naturforvaltningsvilkår for konsesjoner

Vannregion Hordaland foreslår:

- At standardvilkår bør innføres i alle vannkraft-konsesjoner. Dette bør gjøres ved lov/forskriftsendring uten at det kreves behandling og enkeltvedtak for hver enkelt revisjon i landet.
- Innkalling og omgjøring etter vannressurslovens §§ 28 og 66 blir ordinær rutine for forvaltningen

Nasjonal satsingsplan på vannforvaltning

Vannregion Hordaland foreslår:

- Å lage nasjonal handlingsplan for vannforskriftsarbeidet 2016 – 2022. Handlingsplanen bør ha fokus på staten sin rolle, virkemiddel, administrativ ressursbruk og budsjett.

Overvåking:

Etter vannforskriften § 18 skal det regionale overvåkingsprogrammet gi en helhetlig overvåking av tilstanden i vannforekomstene i vannregionen, jmfør kapittel 9 i planforslaget.

Liste over overvåkningslokaliteter vises i vedlegg 1: “Tiltaksprogram og overvåkingsprogram for Askøy”.

Vurdering:

Askøy, som tilhører vannområde Vest, har utfordringer i forhold til forurensning i sjø. Dette gjelder både punktutslipp i Florvåg og Marikoven, samt områder med flere utslippsårsaker i Byfjorden, Herdlefjorden Søndre, og Hauglandsosen. Sørlige deler av Askøy ligger innenfor område med kostholdsrad i forhold til miljøgifter i fisk og skalldyr. Gammel industri, skipsverft, skipstrafikk og høyt PCB-innhold i maling kan være noen av årsakene til miljøgifter i sjø og sjøbunn. For Florvåg og Marikoven er fylkesmannen og Miljødirektoratet oppført som ansvarlig myndighet til å følge opp disse sakene. For andre sjøområder er de tilstøtende kommunene til vannområdet

Vassdrag på Askøy er svært små i regional og nasjonal sammenheng. I forhold til fysisk påvirkning i vannforekomster, har kommunen en del mindre fysiske endringer i elveløp og innsjø, slik som bekkelukking, fiskevandringshinder, steinsetting og kanalisering.

Landbruksforurensning er ikke kjent som et stort problem på Askøy, men i enkelte områder kan gjødselavrenning utgjøre kildeutslipp til vassdrag.

Askøy har tre godkjente fullskala anlegg med anadrom fisk, samt noen settefiskanlegg. Forurensning fra oppdrett (akvakultur) kan forekomme. Ved oppdrettsanlegget ved Ramsøy har det vært klager på forurensning under anlegget, selv om anlegget ligger innenfor vannområde “0261030201-2-C Hjeltefjorden-søndre” som ikke er oppført med risiko. Kommunen merker seg at det foreligger uavklarte problemstillinger i forhold til påvirkning fra havbruk på vill anadrom fisk, spesielt i forhold påvirkning av rømt oppdrettsfisk og lakselus. Avklaringer på disse problemstillingene kommer for sent til å komme med i dette forslaget til forvaltningsplan.

Kommunale og spredte avløp kan være en kilde til overgjødning i vassdrag og fjorder. Askøy kommune planlegger nytt hoved-renseanlegg som skal komme i løpet av de neste årene. Kommunen må også arbeide med å sanere spredte avløp.

Akutte utslipp fra skip skjer forholdsvis ofte i større eller mindre grad, 133 tilfeller er rapportert mellom år 2000 og 2009 i Hordaland. Mye av skipstrafikken i Hordaland går i eller nær fjordsystemene rundt Askøy. Askøy er dermed utsatt for slik forurensning.

Vegtrafikk kan være en belastning for vannmiljøer, spesielt i forhold til forurenset avrenningsvann med salt, tungmetaller og organiske miljøgifter. Veganlegg kan også være en barriere for dyrelivet. Lukking av bekk med kulvert kan hindre arter i å bevege seg fritt i forbindelse med gyte-, nærings- eller sesongvandring.

Askøy har ikke lakseførende vassdrag, men Pollelven og flere andre mindre elver/bekker har sjørørret. Flere av disse har fiskevandringshinder.

Flere vassdrag på Askøy kan være påvirket av sur nedbør.

Angående fremmede arter i vassdrag, er gjedde den mest vanlige på Askøy. Det er viktig at gjedde ikke spres til flere vassdrag. Av marine fremmede arter er farvannene rundt Askøy utsatt. Kommunen har få virkemidler i forhold til marine fremmede arter. Det viktigste tiltaket må være å øke rensing av ballastvann på skip.

Innspill til høringsdokumentene:

- Bekker i nedslagsfeltet til kommunens drikkevann ikke er tatt med som egne vannforekomster, men ligger under "059-29-R Bekker søndre Askøy". Disse bekkene har ikke de samme utfordringene som er oppført under "Bekker søndre Askøy". Bekker i nedslagsfeltet til Ingersvann, Kleppevann og Oksnesvatnet drikkevannskilder må tas ut/opprettes som egne vannforekomster.
- "059-2-R Askevatnet og Hopsvatnet sidebekker" bør deles inn i to vannforekomster, på grunn av at Askevatnet er avsatt i kommuneplanens arealdel til fremtidig drikkevannskilde, og derfor må være egen vannforekomst.
- I vann-nett under "påvirkning" står det at "059-29-R Bekker søndre Askøy" har problemer med utslipp fra offentlig renseanlegg 2000 PE. Dette må rettes da alle offentlige renseanlegg i Askøy kommune har utslipp til sjø.
- Oppdelingen av vannforekomster ble gjort i starten av arbeidet i samarbeid mellom kommunen og Fylkesmannen. Kommunen ser i ettertid at anbefalingen om inndeling i større bekkefelt som ett vannområde kan vanskeliggjøre oppfølgingen av vannområdene. Dette fordi det blir uoversiktlig hvor de ulike utfordringene ligger når hele Askøy er delt inn i kun 3 bekkefelt og bare 2 bekker er skilt ut i egne vannforekomster. Askøy kommune ønsker å ha dialog med Fylkesmannen for å kunne dele opp vannforekomsten bekkefelt i mindre forekomster, spesielt i søndre del av Askøy.
- Vannforekomst kalt "0261030203-C Davangsvågen" dekker mye mer enn Davangervågen. Askøy kommune foreslår derfor at vannforekomst "0261030203-C Davangsvågen" endres til "Trættosen – Davangervågen"
- Askøy kommune ber om at vannforekomst "059-9-R Pøyleelva" føres inn på listen over vannforekomster i risiko. Kommunen mener at denne elven kan være i risiko på grunn av nåværende og fremtidige påvirkninger.
- Askøy kommune ber om at vannforekomst "0261010800-6-C Skiftesvik" endres fra god til svært dårlig tilstand i kartet. Vannforekomsten viser grønn farge (god tilstand) i vann-nett. Teksten tilsier at det er sterkt forurenset. Fargen må skiftes til rødt.
- På vann-nett står Byfjorden oppført med nr. 0261010800-9-C, mens det i planen er oppgitt nr. 0261010800-1-C i listen over kystvannforekomster i risiko. Askøy kommune ber om en redegjørelse på dette.

Når det gjelder behov for midler til kartlegging eller tiltak som er innenfor kommunens ansvarsområde, vil det bli fremmet egne saker om dette.

Folkehelseperspektiv:

Å sikre god økologisk og kjemisk tilstand på vannforekomster i kommunen vil ha positiv effekt for folkehelsen både i forhold til å sikre god drikkevannskvalitet, redusere forurensning, oppnå god badevannskvalitet og for å hindre oppblomstring av blågrønnalger i stillestående vann. Uberørte vassdrag er også viktig for friluftslivet.

Kleppestø, 19.11.2014

Odd Magne Utkilen
Rådmann

Knut Natlandsmyr
Fagsjef

Rett utskrift 09.12.14:
Britt Maren Troland